

Dajte si pozor, na čo narazíte v rannej hmle

JØRN LIER HORST

ŠARHA

premedia

premedia

Detektívna séria prípadov Williama Wistinga

1. *Nøkkelvitnet* (Kľúčový svedok)
2. *Felicia forsvant* (Zmiznutie Felicie)
3. *Når havet stilner* (Keď sa more upokojí)
4. *Den eneste ene* (Jediný)
5. *Nattmannen* (Šarha)*
6. *Bunnfall* (Až na samé dno)*
7. *Vinterstengt* (Na zimu zatvorené)*
8. *Jakthundene* (Poľovné psy)*
9. *Hulemannen* (Jaskynný muž)*
10. *Blindgang* (Zaslepenosť)*

.....
* vyšlo v slovenčine

Edícia LABYRINT, 23. zväzok

582_{SKA} podporila vydanie tejto knihy

Jørn Lier Horst
ŠARHA

Prvé vydanie, www.premedia.sk

Copyright © Gyldendal Norsk Forlag AS, 2009

Copyright © Jørn Lier Horst, 2009

All rights reserved

Preklad © Zuzana Demjánová, 2016

Slovak edition © Premedia Group, 2016

ISBN 978-80-8159-417-5

Jørn Lier Horst

ŠARHA

V noci sa od mora priplazila hmla. Opar ťažký ako olovo rozpíjal obrysy všetkého navôkol, až napokon ostali len nejasné siluety.

Vera Kváľsviková si posunula tašku vyššie na plece, zaostрила zrak a zahľadela sa do sivobielej masy. Takmer tridsať rokov kráčala tou cestou každé ráno a do malého kníhkupectva by trafila aj potme, no hmla bola horšia ako tma. Všetko známe menila, vytvárala nové hrany, tiene, rozmazávala detaily. Bola ako nečujný dravec, ktorý sa zakráda odzadu.

Sklonila hlavu a sústredila sa na svoje nohy. Na vydláždenom námestí sa ozýval každý jej krok. Okolo nej vládlo inak úplné ticho.

Zmocnila sa jej úzkosť, no pokúsila sa ju potlačiť. Snažila sa myslieť na týždeň, ktorý ju čakal. Mali doviezť niekoľko nových titulov. To bol jej život. Knihy. Len pomyslenie na dobrú knihu, čo na ňu čaká doma, jej rozjasnilo deň.

Kdesi vpredu zabrechal pes. Predstavila si ho, ako naťahuje krk, aby niekoho varoval, či vystríhal. Zastala a automaticky zovrela tašku oboma rukami. Námestie bolo obkolesené vysokými budovami, z hmly vystupovali ich obrysy. Ešte päťdesiat krokov a je tam.

Pes stíchol, no strach ju akosi neopúšťal. Kdesi v hmle sa otvorili dvere. Na ulici sa ozvali ľahké kroky. Zabuchli sa dvere na aute, ozval sa motor. Neďaleko zaštekala čajka. Bežné zvuky boli teraz prenikavé a neprijemné.

Vera Kváľsviková si zahryzla do pery. Chladný a vlhký vzduch od mora mal slanú príchuť.

Čajka opäť zaštekala. Hustá a lepkavá hmla ľpela na jej tele, pod bundou sa spotila. Spravila krok, prehrabla sa v taške, aby si pripravila kľúče od obchodu, a pokračovala v ceste. Vtom zastala a zaváhala. V sivobielych kúdoloch zahliadla obrysy čohosi, čo tu predtým nikdy nevidela. Vyzeralo to ako bus-ta či pamätník, ktorý ktosi cez víkend umiestnil do jedného

z murovaných kvetináčov. Takmer okamžite si uvedomila, že nič také by sa predsa nemohlo stať. Bolo to niečo iné, niečo hrôzostrašné.

Vera Kvålsviková pristúpila bližšie a skúmavo sa zahľadela pred seba. Srdce sa jej zovrela v hrudi. Otvorila ústa a zvrieskla.

2

Bol pondelok, 10. novembra. William Wisting sedel pri kuchynskom stole so šálkou kávy a odhrýzal si z chleba s jahodovým džemom. Bolo o tri minúty sedem a on už bol dve hodiny hore.

Zobúdza sa stále skôr. Sprvu ostával ležať v posteli a civel na prázdne miesto vedľa seba, po pár bezsenných mesiacoch však pochopil, že nedokáže zaspáť, keď sa už raz zobudil, a začal vstávať.

Zapil chlieb kávou. Nočná tma ustúpila rannej hmle. Bol to jeden z tých zriedkavých dní, keď zavládlo úplné bezvetrie. Výstražný signál oznamujúci slabú viditeľnosť sa ozval z dialky ako zviera, ktoré zabľúdilo, a on si uvedomil, aký je v dome sám.

Kvetu v črepníku ovisli listy – predtým si to nevšimol, až teraz.

Vstal, vopchal prst do zeme a chvíľu šúchal suchú pôdu medzi palcom a ukazovákom, zatiaľ čo uvažoval, či ho nemá vyhodiť. Zaslúži si ešte jednu šancu, rozhodol sa a vykročil k umývadlu. Nalial vodu do pohára, vylial ju do črepníka a odtrhol zopár hnedých listov.

Pred ním ležali ranné noviny – otvorené na stránke s inzerátmi. Malé moderné byty bez záhrad, o ktoré sa nebolo treba veľmi starať. Až koncom leta začal uvažovať o sťahovaní. Bol zžitý s domom a veľkou záhradou, z ktorej mal výhľad na Stavern a more. Cítil sa ako zradca pri myšlienke na sťahovanie, ale čím dlhšie to zvažoval, tým viac sa s tým zmieroval.

Z úvah ho vytrhlo zvonenie telefónu. Automaticky sa pozrel na hodinky, potom na displej, na ktorom svietilo Linino číslo, a zodvihol.

„Ahoj, to som ja,“ ozvala sa jeho dcéra z druhého konca linky. „Ako sa máš?“

Wisting si odkašlal a pokúsil sa o rýchlu analýzu jej hlasu. Počúval, či niečo nie je v poriadku.

„Dobre,“ odvetil. „A ty?“

„Chystám sa do Stavenu,“ vysvetlila mu.

Wistingovi sa hneď vylepšila nálada. Line sa odsťahovala z bytu, o ktorý sa delila s ďalšími nájomníkmi, a už pol roka bývala v Osle a pracovala v denníku VG. Bol hrdý, že píše pre najväčšie nórské noviny. Bol to výkon, ako sa patrí. Ale Line toho dokázala v priebehu dvoch rokov v miestnych novinách viac, ako dokážu iní novinári za celú kariéru. Poháňal ju rovnaký hlad ako Wistinga a navyše bola predvídavá a akosi sa vždy ocitla v správnom čase na správnom mieste. Také niečo neostalo bez povšimnutia.

„Pracovne?“ spýtal sa.

„Dali mi ešte pár dní navyše na spracovanie toho prípadu s kufrom,“ vysvetlila mu.

Wisting zvrátil čelo. Nepozdávalo sa mu, keď dcéra písala o jeho prípadoch, ale tentoraz to spravil z čistej zvedavosti. Záhada kufra pred pár týždňami kralovala titulokám novín, no vyšetrovatelia sa od prvého dňa nevedeli pohnúť ďalej. Bol to prípad, ktorý by veľmi rád videl vyriešený.

„Mám zaujímavé tipy,“ dodala Line, keď otec mlčal. Poznala ho natoľko dobre, aby vedela, o čom uvažuje. „Dohodla som si stretnutie s istou paňou, azda bude čosi vedieť.“

„Hm,“ zamrmlal, no nevypytoval sa.

„Nie je to tajný zdroj,“ poznamenala Line, akoby mu čítala myšlienky. „Iste by si sa s ňou tiež mohol porozprávať.“

„Alebo si to prečítam v novinách.“ Vstal, otvoril chladničku a preštudoval si jej obsah. „Ako dlho sa zdržíš?“

Kocúr, ktorý sa doteraz vyvaľoval na koberci, zareagoval. Zodvihol hlavu, vstal a obtrel sa mu o nohy.

„Dozajtra.“

Wisting vybral z priečinka šunku a pustil jeden plátok na podlahu, potom chladničku zatvoril.

„Buster sa ti poteší,“ vyhlásil a poškrabkal kocúra za uchom. Line sa zasmiala.

„Nijako sa nemusíš na moju návštevu pripravovať,“ poprosila ho. „Potrebujem len posteľ, v ktorej by som sa vyspala.“

„To teda nie,“ zaprotestoval a pozrel sa na hodinky. Ešte by stihol pred odchodom do práce povysávať. Navyše musí aj tak zísť do obchodu. Kúpiť chlieb, šunku, syr a mlieko. Line pítavala mlieko. A niečo na večeru. Na kus papiera začal spisovať, čo všetko potrebujú.

Ešte ovocie, napadlo mu a pripísal ho na zoznam. Line mala rada zelené jablká. Mohol by odísť skôr z práce. Stihol by ešte zísť na hrob a trochu ho upraviť.

„Kedy prídeš?“ spýtal sa.

„Okolo piatej?“ navrhla.

V slúchadle sa ozvalo zapípanie, mal ďalší prichádzajúci hovor.

„Tak sa uvidíme večer,“ rozlúčil sa s ňou Wisting a odtiahol si telefón od ucha, aby sa pozrel na displej. Bolo to číslo na policajnú operačnú centrálu.

3

Na svet sa pozerala jasnými zelenými očami.

Wisting naklonil hlavu nabok. Upierala ich naňho, no pohľad mala prázdny. Zaspätkoval, no nedokázal od nej odtrhnúť oči.

„Je naozajstná?“ spýtal sa váhavo.

Forezný technik Espen Mortensen pritakal.

Wisting preglgol. Mal za sebou dostatok skúseností, stretol sa s množstvom foriem brutality a násilia, no nikdy neveril v čisté zlo. V to, že na svete sú ľudia, ktorí sú jednoducho od základu zlí. Až doteraz. Zločin, ktorému čelil, mohol spáchať len človek s úplne zatemneným mozgom.

Dievčatko so zelenými očami mohlo mať približne dvanásť

rokov. Hlavu malo odseknutú od zvyšku tela. Nieкто ju napichol na kôl.

Všimol si hladké svalstvo tráviacej trubice a chrupavkové prstence dýchacích ciest. Rez bol nepravidelný a hrboľatý. Z hlavy viseli popri drevenom kole krvavé zdrapy kože.

Dievčatko malo okrúhlu tvár s plochým nosom a špicatou bradou. Uši malo nízko posadené, zelené oči trochu šikmé. Čierne vlasy malo rozstrapatené, no ešte stále zviazané do konského chvosta.

Na lícach sa jej čosi strieborne zaligotalo. Wisting už také čosi videl aj predtým. Oči vyplakané do sucha. Slané slzy, ktoré zaschli na pokožke. Zazdalo sa mu, že zo zelených očí prúdi hrôza, bolesť a utrpenie. Akoby vedela, aký osud na ňu čaká, a prosila o milosť.

V priebehu takmer tridsiatich rokov v policajnej službe sa William Wisting často stretával s náhlou a násilnou smrťou. Videl napuchnuté mŕtvolky posiate škvrnami, zhnité telá napoly obžraté zvieratami. Mŕtvych s črevami a vnútornosťami vonku. Telá so zaťatými sekerami alebo nožmi, mozog rozstreknutý na stenách. Svojím spôsobom sa s tým naučil vyrovnáť a racionálne uvažovanie a metodické vyšetrovanie zločinu mu pomáhalo odsunúť brutálne dojmy do pozadia. Ale s deťmi to bolo vždy iné. Vždy rovnako nezmyselné a nepochopiteľné. Keď umrel mladý človek, pancier profesionality, ktorým sa obrnil, praskal. Zasiahlo ho to a ochromilo. Akoby z neho vytrhli všetku nádej a vieru v ľudstvo.

Na tomto prípade ho znepokojilo ešte čosi iné. Nešlo o iracionálny čin spáchaný v afekte. Hlavu dievčaťa umiestnil páchatel takmer ako na piedestál, ako čosi, na čo je hrdý. Chcel ju ukázať a to svedčilo o tom, že za tým väzí plán a úmysel.

Wisting si uvedomil, že uvažuje chaoticky, prinútil sa pustiť sa do práce – metodicky premýšľať.

Poobzeral sa. Chcel si vytvoriť celkový dojem a zároveň si uvedomoval detaily, ktoré mu, či už samy osebe alebo ako celok prezradia čosi o páchatelovi.

Drevený kôl, na ktorom bola nastoknutá hlava, bol približne dva metre dlhý a hrubý asi ako ruka. Neboli na ňom konáre, vysušil ho vietor a slnko. Medzi kríkmi zahliadol náznak od-
tlačku topánky, niekto stúpil do črepníka. Malé ryhy usporia-
dané do pravidelného vzoru, o niečo menšia veľkosť nohy, než
mal on. Akýsi pavúk už stihol utkať medzi dvomi vetvičkami,
ktoré ktosi zašliapol do hliny, sieť. Na bielych vláknach viseli
perličky rosy.

Vedľa črepníka sa povalovalo zopár ohorkov od cigariet,
pokrčený papierik a zožuvaná žuvačka. Mohol ich tam zaho-
diť ktokoľvek. Všetko pozbierajú, uložia do vreciek a označia.
Nič z toho, čo videl, mu nedovoľovalo dúfať, že sa bude môcť
uberať pri vyšetrovaní nejakým konkrétnym smerom. Aj tak
však veril, že jednotlivé kúsky skladačky zapadnú aj v tomto
prípade na svoje miesto, rovnako ako čerstvo napadnutý sneh,
z ktorého sa vločka po vločke formuje závej.

Wisting ustúpil o krok dozadu a mykol plecocom. Bezútešnosť,
strach a zmätok prikryli námestie ako ťažká deka – rovnako
husto utkaná ako hmla navôkol.

„Čo myslíš?“ spýtal sa a obrátil sa k Mortensenovi.

„Myslím si, že nebola Nóрка,“ odvetil forenzný technik a ci-
vel na okružlu tvár. „Má ázijské črty.“

Wisting pritakal. V prvom rade musia zistiť identitu diev-
čatka. Vedel, že smrť môže znetvoriť obličaj a môže byť ťažké
následne človeka rozpoznať. Oči vpadnú do jamôk, mäkké
tkanivo opuchne a koža sa sfarbí, ale súhlasil s Mortensenom.
Plochý nos, šikmé oči a čierne vlasy – to nebolo pre Severanov
typické.

„Už uplynulo niekoľko hodín, odkedy ju stali,“ dodal Mor-
tensen a ukázal na červenohnedú krv, ktorá sa zrazila pri okraji
rany. „Domnievam sa, že ju zabili niekedy večer.“

„Stáli...“ zopakoval si Wisting pre seba. To slovo bolo rov-
nako brutálne ako čin.

Mortensen si pripravoval fotoaparát. Wisting sa obrátil a za-
hľadel sa na námestie. Hmla sa začala dvíhať. Pred červeno-bie-

lou policajnou páskou zahliadol chrbty niekoľkých policajtov v uniformách. Zopár zvedavých divákov sa zhrčilo do malých skupiniek. Doliehali k nemu tiché rozhovory, v hlasoch začul prekvapenie a znepokojenie.

Z bočnej uličky zahučal motor ťažšieho vozidla, nuž sa obzrel za zvukom. Na námestie sa valili dve veľké požiarnické autá. Jeden z policajtov ich nasmeroval tak, aby zastreli výhľad na kôl.

Wisting sa naposledy pozrel na okrúhlu hlavu pred sebou a odišiel ťažkými, pomalými krokmi preč.

4

Keď minula odbočku na Tønsberg, predrali sa cez sivé oblaky prvé slnečné lúče.

Line sa vzpriamila na sedadle, trochu sa naklonila a pozrela sa do spätného zrkadielka. Spustila si zopár prameňov z neposlušnej ofiny do čela a zauvažovala, či si ju neostrihala príliš nakoľko, no potom si povedala, že jej to takto pristane.

Páčilo sa jej to šteklenie v bruchu, ktoré sa dostavovalo, keď pracovala na prípade, ktorému nedovidela konca – len za ním tušila veľké titulky.

Zo zrkadla na ňu hľadeli prenikavé modré oči. Usmiala sa.

Keď v novinách písali o známych osobnostiach, niekedy ich požiadali, aby graficky znázornili svoj život. Červenou líniou, ktorá stúpala a klesala, vytvárala vysoké vrcholy a hlboké údolia. Práve teraz sa cítila, akoby sa jej život nachádzal na jednom takom vrchole. Na línii sa objavilo niekoľko zákrut – počas tých dvoch rokov, ktoré bývala s Jacobom Loem – ale to všetko už má za sebou. Najhlbší bod na grafe bolo teraz leto pred dvoma rokmi, keď v priebehu projektu pre NORAD zomrela v Afrike jej mama.

Predbežným vrcholom bolo, keď ako nováčik v miestnych novinách napísala článok, ktorý preberali médiá až za hranicami krajiny. Náhodou sa dostala na stopu jedného z najhľa-

danejších mužov sveta. Ocitla sa v nebezpečenstve, červená línia sa mohla pokojne pretnúť. Namiesto toho však solídne odštartovala novinársku kariéru a aj to bol jeden z dôvodov, prečo teraz mala v kabelke vizitky s logom denníka Verdens Gang. Najväčších nórskejších novin, ktoré si denne prečítalo vyše milióna čitateľov.

Oprela sa dozadu a pohmkávala si pieseň ozývajúcu sa z rádia. Najlepšie časy ju ešte len čakali, to cítila. Ak niečo bránilo vystreliť červenej línii do výšav, tak to bolo to, že nemala priateľa. Chýbal jej niekto, s kým by sa delila o prítomnosť, ale práve teraz nemala na podobné veci čas.

Pozrela sa na poznámky ležiace na sedadle spolujazdca. Vytlačila si z archívu fotky modrého kufra s myšiakom Mickeym. Zábery boli z tlačovej konferencie na stavernskom policajnom oddelení. Na jednom z nich objavila aj otca. Vyzeral dobre. Hľadel do šošovky tmavými očami a jednu ruku mal položenú na rúčke kufra. Line ho poznala, vedela, že za triezvym pohľadom driemu pochybnosti.

Schudol, pomyslela si a sústredila sa opäť na cestu. Otec bol vždy vo forme a keď zhodil prvé kilá, len mu to pristalo. Teraz však bol už prichudý. Tvár mal hranatú a čeľusť mu z nej zreteľne vystupovala. Tmavé vlasy mal ešte stále husté, no čoraz sivšie.

Ešte raz fľochla na fotku. Otec jej bol oporou, pevným bodom jej života. Stále pracoval na nejakom prípade, no vždy si na ňu našiel čas. Hoci prišiel na poslednú chvíľu, nezmeškal školské besiedky ani zápasy hádzanej. A počúval ju, keď sa potrebovala vyrozprávať. Navyše ju chápal a vždy jej dobre poradil.

Rozumel, prečo prerušila štúdium a začala pracovať v miestnych novinách, napriek tomu, že písala o jeho prípadoch, a teda to preňho mohlo predstavovať problém. Vedela, že je na ňu hrdý, a ich práca vlastne nebola natoľko odlišná. Ak chceli docieľiť skutočné výsledky, vyžadovalo si to výnimočné nasadenie. Šlo o tvorivosť, intuíciu a spoločenskú inteligenciu. Šlo

o vytvorenie kontaktu, prehrabávanie sa v minulosti, vábenie a do istej miery mámenie informácií z ľudí. Schopnosti, ktoré sa nemožno len tak naučiť. Pre priemerných novinárov bolo ich remeslo iba zdrojom príjmu. Pre ňu sa stávalo životným štýlom. Mala otcovi za čo ďakovať.

V kabelke jej zazvonil telefón, z rádia sa ozval redaktor správ a predstavil sa. Jednou rukou šmátrala po telefóne a len na pol ucha počúvala, čo vraví. V ranných správach sa venovali predovšetkým prezidentským voľbám v USA a medzinárodnej finančnej kríze.

Vtom sa mykla. Čosi sa ráno stalo. Hlavná reportáž už nemala s voľbami nič spoločné.

„*Vestfoldská polícia začala vyšetrovať vraždu potom, čo sa na námestí v Larviku našlo mŕtve telo,*“ prečítal hlásateľ.

Držala v ruke telefón, na displeji svietilo číslo do redakcie, nechala ho zvoniť, zatiaľ čo počúvala: „*Polícia ohradila veľkú oblasť a pri poskytovaní informácií sú veľmi zdržanliví.*“

Prijala hovor – vedela, prečo jej volajú.

„Zmena plánu,“ ozval sa šéf spravodajstva z redakcie na ulici Akersgata. „V tvojom rodnom meste sa našlo telo. Kedy tam budeš?“

Line zablúdila pohľadom k hodinám na prístrojovej doske.

„O dvadsať minút.“

„Budeš tam ako prvá z nás.“ Na druhom konci linky zašuchotali papiere. „Ten, čo nám zavolať tip, to počul od svojej mamy. Našla telo. Teda... hlavu na drevenom kole. Nepotvrdili nám to, ale niečo na tom môže byť. Ohradili celé námestie, a nik z policajtov nemá čas dvíhať telefóny.“

„Dobrý bože,“ zastonala Line.

„Áno, ak je to naozaj pravda, je to veľká vec. Posielame tam jeden tím odtiaľto a posily z miestnej pobočky v Skiene. Webová redakcia tam tiež posielala svojich ľudí, ale potrebujeme, aby si o tom napísala hneď, ako sa k niečomu dostaneš.“

Line sa spotili dlane, trochu zodvihla nohu z plynu. Náhle sa jej zdalo, akoby si obula trochu priveľké topánky.

Inšpektor William Wisting vybral zo skrine so zakladačmi a kancelárskymi potrebami čistý zápisník. Bol to svojský pocit – púšťať sa do nového prípadu s čistým hárkom a zastrúhanou ceruzkou.

Položil ho pred seba, usadil sa za vrchstolom v zasadačke a líniou rozdelil prvú stranu pevnou rukou vo dvoje. Naľavo napísal *rasizmus*. Napravo napísal *česť*. Tieto dve veci mu napadli, keď uvažoval, čo je za bizarným činom. Potom sa oprel dozadu a sledoval, ako prúdia do miestnosti vyšetrovateľa z oddelenia a usádzajú sa na stoličky.

Kývol Torunn Borgovej, ktorá sa usadila uprostred jedného radu. Hnedé oči obkolesovali jemné vrásky. Znepokojilo ju, ako málo informácií sa jej podarilo získať, všimol si. Pracovala s ním na mnohých veľkých prípadoch, a on ju vnímal ako jednu z najlepších taktických vyšetrovateľov, akých mal v tíme. Do roboty sa púšťala efektívne, zanietená a bola odborne zdatná – avšak za najdôležitejšie považoval, že vždy vedela klásť správne otázky.

Nils Hammer odložil svoj zápisník, zviezol sa na stoličku oproti nej a prisunul sa bližšie k stolu. Dal by sa označiť za Torunnin protiklad, obaja sa výborne dopĺňali a podporovali, a obaja boli jeho prvou voľbou, keď zostavoval vyšetrovateľský tím.

Hammer mal meter deväťdesiatdva a vážil vyše sto kíl. Mal široké plecia a veľké päste, na hánkach zarastené svetlými chlpmi. Vypracoval sa od piky, zo sledovačky až na šéfa protidrogového oddelenia. Vo fachu ho považovali za jedného z najuznávanejších vyšetrovateľov. Navyše, nik nepoznal ulice mesta tak ako on. Roky strávené na protidrogovom oddelení ho vyčerpali, zdrsnel a azda siahal ku skratkám vo vyšetrovaní častejšie, ako bolo dobré.

Námestník krajského riaditeľa polície Audun Vetti sa usadil po jeho pravici. Formálne viedol vyšetrovanie i trestné stíhanie

on. Bol od neho o pár rokov mladší, no vyzeral staršie. Azda za to mohla jeho kostnatá tvár so širokým čelom, masívnou bradou a vpadnutými lícami. Okrem toho bol plešivý – na hlave mu ostalo už len niekoľko sivých vlasov. Sako si prehodil cez operadlo a cez opasok mu prevísalo okrúhle brucho. Okolo neho sa šírila pach potu a vody po holení.

Z akéhosi dôvodu bol Vetti rád, ak sa jeho fotka objavila v novinách. Nanajvýš ochotne informoval novinárov o prebiehajúcom vyšetrovaní a mal sklon k používaniu veľkých slov. Prísne vzaté toho povedal viac, ako bolo nutné. Vďaka tomu mal dobrý vzťah s novinármi, ktorí písali o zločinoch, a napätý vzťah s Wistingom, ktorému sa to nepozdávalo. Vetti nedokázal postupovať takticky s ohľadom na policajnú prácu a niekoľkokrát sa mu takmer podarilo vážne narušiť priebeh vyšetrovania. Už len to, že by vypustil na verejnosť informáciu o odtlačku topánky na mieste činu, by mohlo celý prípad zničiť. Aj zločinci čítali noviny, a veru by nezaváhali a rýchlo by sa zbavili topánok, od ktorých si policajti sľubovali pomoc pri riešení prípadu.

Vetti si prihladil kravatu a odkašľal si. Wisting sa chopil slova ešte pred ním.

„Vďaka, že ste prišli,“ privítal ich a flochol na záznam z operačnej centrály ani nie spreď dvoch hodín, ktorý si vytlačil. Všetci okolo stola už vedeli, čo sa stalo, no vzpriamili sa a pripravili si perá, aby si poznačili nové fakty, dôležité informácie a pracovné úlohy, ktoré im prideli.

„Minútu pred siedmou ráno nám zavolala pani idúca do práce – do kníhkupectva na námestí,“ pokračoval.

„Ark Farris,“ utrúsil vyšetrovateľ po jeho lavici. Jan Ooster pracoval na oddelení necelý rok a bol to puntičkár a detailista. Vzhľadom na jeho džob to bolo prínosné, ale ľudí často iritoval.

Wisting pritakal a zalistoval v papieroch.

„Vera Kvålsviková, narodená 16. augusta 1958,“ prečítal, aby bol presný. To meno sa mu videlo známe, no nevedel ju zaradiť.

„Nahlásila nám nález odseknutej hlavy, nastoknutej na kôl

zapichnutý do murovaného črepníka na námestí,“ pokračoval. Zabľúdil pohľadom k oknu. Odtiaľto bolo k miestu nálezu len sotva sto metrov. Keby nie činžiaky navôkol, mohli by pri porade sledovať forenzných technikov pri práci.

„Bol tam ten kôl už predtým, alebo si ho páchatel priniesol?“ zaujímal sa jeden z vyšetrovateľov.

Na takýchto poradách bolo treba vždy rátať s prerušeniami a poznámkami. Niekoho to mohlo frustrovať, no vďaka nim boli dynamické.

„Predpokladám, že páchatelia si ho priniesli,“ odvetil. Vedel, prečo sa na to pýta. Neznámy predmet zanechaný na mieste činu – to bola stopa navyše, ktorej sa mohli venovať.

„Páchatelia?“ zopakoval Nils Hammer spýtavo. „Naznačuje čosi, že ich bolo viac ako jeden?“

„Je to len predpoklad,“ odvetil Wisting. „Domnievam sa, že kôl by mali vztýčiť dvaja ľudia, no prísne vzaté by to zvládol aj jeden.“ Odmlčal sa, či niekto niečo nedodá, až potom pokračoval: „Mortensen je ešte stále na mieste činu, vieme však, že obeť je dievča, cudzinka, pravdepodobne odkiaľsi zo Strednej Ázie.“

„Krišťáľová noc,“ poznamenal Jan Ooster.

Wisting si čosi poznačil pod nápis *rasizmus*. Napadlo mu to isté ako mladému policajtovi, nechal ho však, nech to ostatným vysvetlí.

„Noc medzi deviatym a desiatym novembrom roku 1938 odštartovala v nacistickom Nemecku prenasledovanie Židov,“ objasnil Jan Ooster. „Zavraždili niekoľko stoviek Židov, podpálili synagógy a vyrabovali obchody. Tisíccky ľudí odvliekli do koncentračných táborov. Pre črepiny v uliciach, ktoré ostali po besnejúcich nacistických oddieloch v židovských štvrtiach, nazvali noc *Kristallnacht*. Krišťáľová noc.“

Vyšetrovateľ sa naklonil ponad stôl, akoby chcel naznačiť, že sa dostáva k pointe.

„V posledných rokoch oslavovali Krišťáľovú noc nacionalisti po celej Európe. Ešte stále je to noc plná násilia, počas kto-

rej neonacisti mláčia politických protivníkov a tých, ktorých nenávidia.“

„Domnievaš sa, že ide o rasisticky motivovaný zločin?“ spýtal sa Hammer.

„Fašizmus, nacizmus, rasizmus a etnické čistky nie sú, žiaľ, čosi, čo patrí do minulosti,“ kývol mu Osther. „Vyskytujú sa aj dnes. Nenávisť voči moslimom a „nezápadným“ živí novú vlnu organizovaného rasizmu a nacizmu. V európskych krajinách prepadajú a vraždia príslušníkov etnických menšín a sú za tým nacionalisti.“

Audun Vetti sa vzpriamril na stoličke.

„Máš na mysli Patriotický front?“

Wisting videl, ako možný rasistický motív Vettiho nabudil, iste mu napadlo, koľko priestoru by takémuto zločinu venovali v novinách – oveľa viac, ako doteraz predpokladal. Poznačil si meno neonacistického spolku, v meste žilo niekoľko jeho členov. Predbežne sa vyznamenali len pošpinením a ničením moslimských mešít a šírením rasistickej propagandy, ale Jan Osther mal pravdu – podobné organizácie boli na vzostupe. Patriotický front operoval s nórskou mytológiou a antipatiou voči prisťahovalcom. Priťahoval mladých ľudí, ktorí sa ocitli na okraji normálnej spoločnosti a zaplietli sa do siete rasistickej a násilnej ideológie spolku. Mladí boli ochotní zájsť ďaleko, aby si spravili meno a dostalo sa im prijatia a uznania, ktoré im chýbalo.

„Je privčas na to, aby sme sa sústredili pri vyšetrovaní na jednotlivcov či určitú skupinu ľudí,“ vyhlásil Wisting. „Musíme začať zoširoka. Teraz je najdôležitejšie zistiť identitu mŕtveho dievčata.“

Wisting sa pozrel na Torunn Borgovú, ktorá pred poradou prečesávala registre.

„V okolí nenahlásili žiadne nezvestné dievčatá, na ktoré by sa hodil opis obete,“ povedala a zalistovala v papieroch. „V Haugesunde utieklo nejaké dievča od pestúnov, ale neurobila to po prvý raz. V Osle zmizlo tiež zopár dievčat, ale

včera večer sa s rodičmi skontaktovali telefonicky a s veľkou pravdepodobnosťou sa teraz nachádzajú v Dánsku.“

„Mohla tu byť ilegálne,“ nadhodil Hammer. „Alebo išlo o vraždu zo cti.“

Wisting kývol, aby dal najavo, že je vďačný za nápady, zapísal si to a prevrátil list. Musel im rozdeliť pracovné úlohy.

„Ja sa postarám o médiá,“ vyhlásil Vetti ešte predtým, ako stihol Wisting otvoriť ústa. „Pri tomto prípade bude veľa závisieť od dobrej spolupráce s novinármi, treba stimulovať verejnosť, aby sa ohlásili, ak budú mať nejaké informácie.“

Wisting si pomyslel, že Vetti bude stimulovať aj vlastné nutkanie prezentovať sa, no ovládol sa. Tento prípad bude zahŕňať nekonečné dobiedzanie médií. Obširne tlačovky a telefonáty, ktoré nebudú brať konca kraja. Bude sa oň zaujímať policajný riaditeľ i prezident polície. Zamiešajú sa doň politici. Bol len rád, ak nič z toho nepripadne jemu.

„Po porade s policajným riaditeľom som zvolal na dvanásť tlačovku,“ dodal Vetti a obrátil sa k Wistingovi. „Ešte predtým by sme sa mali pohovárať. Ak dovtedy nezistíme identitu toho dievčaťa, sústredíme sa práve na to.“

Wisting pritakal a vlastne s ním súhlasil. Odkášľal si a uprel pohľad na Hammera: „Treba sa povypytovať ľudí, či si niečo nevšimli,“ povedal a poznačil si to do zápisníka. „Dostaneš štyroch mužov,“ dodal a mávol rukou smerom k stolu. „Musíme hovoriť so všetkými, čo bývajú na námestí a v bočných uličkách, a tými, ktorí sa tam v noci pohybovali: taxikármi, strážnikmi, roznášačmi novín a tak ďalej. Chcem od teba prehľad ich výpovedí a všetko, čo si všimli.“

Hammer prikývol. Wisting sa otočil k Janovi Ostherovi.

„Elektronické stopy,“ povedal. Na tvári horlivého mladého policajta sa zračilo sklamanie nad rutinnou povahou úlohy. „Dostaneš dvoch ľudí. Chcem prehľad všetkých nočných hovorov cez mobilné telefóny v centre mesta, kto a kde používal platobné karty, a nahrávky bezpečnostných kamier z benzínok, bánk a webových kamier – všetko.“